

## Avfallshantering

**Avfallshierarkin, eller avfallstrappan som den också kallas, är en hörnsten för alla som arbetar med avfallshantering och återvinning. Den är en del av Miljöbalken och EU:s avfallsstrategi från 1989.**

Avfallstrappan är en prioriteringslista för hur vi ska behandla vårt avfall när vi gör oss av med det. Avgifter och skatter är utformade för att ge ekonomiska incitament att välja ett alternativ högre upp i trappan.

### 1. FÖREBYGGA AVFALL

I första hand ska vi sträva efter att undvika att skapa avfall. Exempel på detta är inom restaurangverksamheten där man aktivt arbetar för att minska matavfallet, både från kök och från kunder.

### 2. ÅTERANVÄNDNING

Genom att återanvända befintliga produkter minskas miljöbelastningen radikalt eftersom vi då hoppar över hela tillverkningskedjan. Energi och transporter förknippade med tillverkningen sparas. Ett bra exempel på återanvändning är det väl utbyggda pantsystemet för bland annat glasflaskor.

### 3. MATERIALÅTERVINNING

Miljöpåverkan blir mindre vid återvinning jämfört med användning av jungfruliga material. Detta tack vare att energibesparingar och minskade utsläpp uppnås i flera led i produktionsprocessen då återvunnet material används som råvara. Befintligt material kräver mindre energi, då något jungfruligt material inte behöver produceras först – vi hoppar helt enkelt över steg i produktionscykeln.

*Vid produktion av aluminium av återvunnet material sparas exempelvis 95 procent av energin jämfört med om det produceras av jungfruligt material. Det betyder cirka 10 ton minskade koldioxidutsläpp per ton återvunnen aluminium.*

### 4. ENERGIUTVINNING

Nästa steg i avfallstrappan är energiutvinning. Sådant avfall som inte kan materialåtervinnas kan i många fall eldas och på så sätt kan energin i materialet tas till vara. Värmen överförs till fjärrvärmenät som i sin tur ersätter olje- eller vedpannor i enskilda villor och flerbostadshus. Värmen från förbränning av avfall motsvarar drygt en femtedel av det totala behovet av fjärrvärme i Sverige. Med bra rökgasrening kan utsläppen begränsas och askan, som läggs på deponi, utgör bara 20 % av den ursprungliga avfallsmängden.

## 5. DEPONERING

Deponering ska ses som ett sista alternativ och reglerna kring vad som får deponeras skärps hela tiden. Deponering av avfall ger ingen nytta och medför dessutom en risk att föroreningar och gifter läcker ut. I Sverige är det förbjudet att deponera organiskt och brännbart avfall, dvs. sådant avfall där bättre behandlingsmetoder finns. Mindre och mindre avfall deponeras men behovet av deponier kommer att finnas även i framtiden. Framförallt handlar det om farliga ämnen, t.ex. kvicksilver och kadmium, som slutdeponeras i bergrum och på så sätt lyfts ut ur naturens kretslopp.